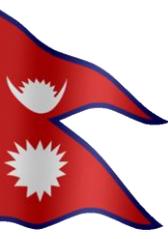

स्थानीय तहका असल अभ्यास र सिकाई सम्बन्धी अनुभव आदान प्रदान कार्यक्रम

शिवालय गाउँपालिका

जाजरकोट, कर्णाली प्रदेश

मिति: २०८२ माघ १८ देखि २० सम्म

स्थान: वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत।

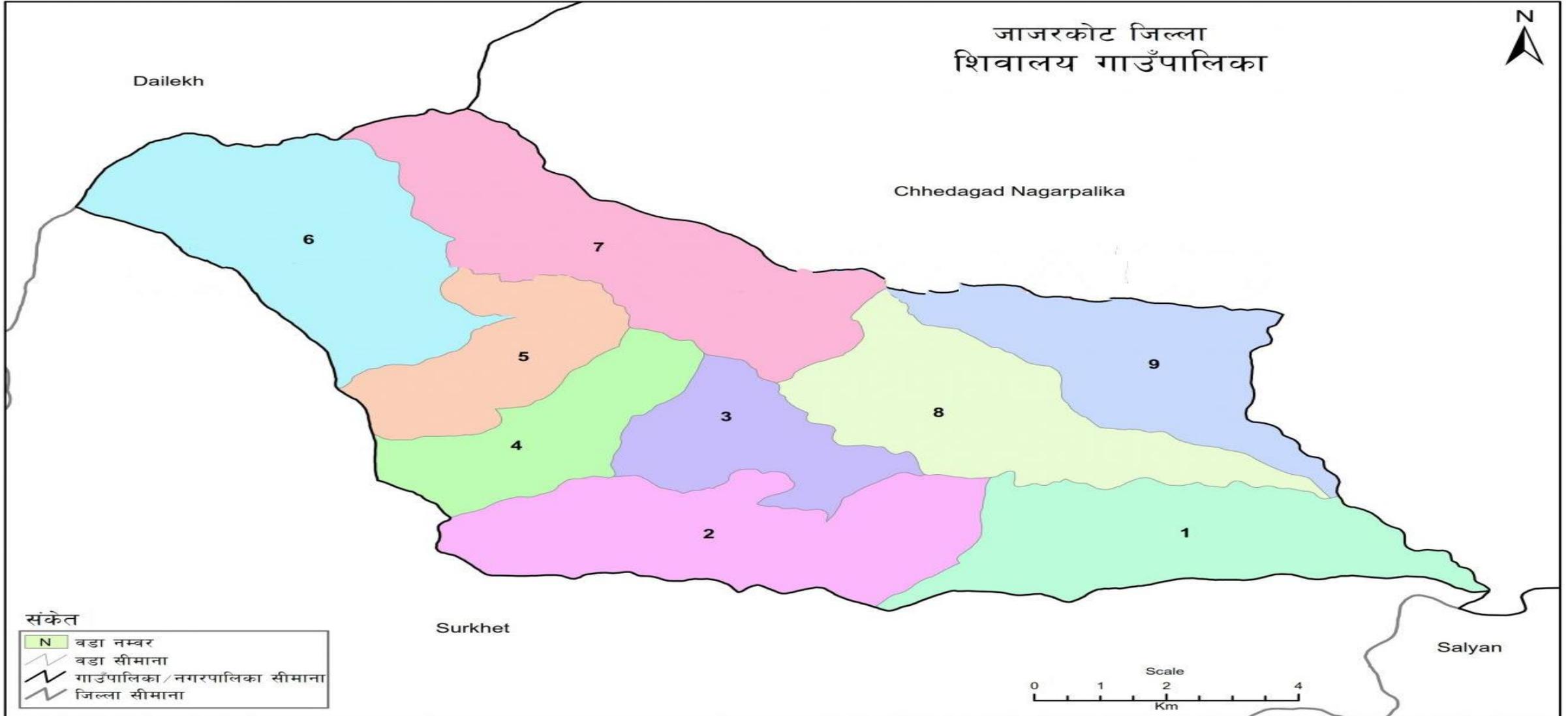
आयोजक

संघीय मामिला तथा सामान्य
प्रशासन मन्त्रालय, नेपाल

प्रस्तुतकर्ता

गोपाल शाही
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

शिवालय गाउँपालिका, जाजरकोटको नक्शा

गाउँपालिकाको परिचय

स्थानीय तहको नाम: शिवालय गाउँपालिका

गाउँपालिकाको केन्द्र: वडा नं.-३, सिमा, जाजरकोट

क्षेत्रफल: १३४.२६ वर्ग कि.मि.

जनसंख्या: १४,७७६ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)

उचाई: समुन्द्री सतहबाट न्यूनतम ७४४ मिटर देखि अधिकतम २९७६ मिटर सम्म

पुर्व: छेडागाड नगरपालिका

पश्चिम: सुर्खेतको सिम्ता गाउँपालिका

उत्तर: दैलेखको भगवतीमाई गाउँपालिका

दक्षिण: भेरी नदी र सल्यानको वनगाड कुपिण्डे नगरपालिका

जम्मा वडा संख्या: ९ (साविक ३ गा.वि.स.)

पर्यटकिय स्थल: शिवालय, मालिका, चिनेकम्द, कचाली, छेडाखोला आदि

धार्मिक क्षेत्रहरु: मौला, रम्माला, मस्टो, बटुक भैरव आदि

सम्भावना: कृषि, पर्यटन, उधोग आदि।

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सम्पादित उल्लेखनिय कार्य/असल अभ्यासहरु

- टोल विकास संस्था गठन तथा परिचालन कार्यक्रम सञ्चालन।
- चिया तथा कफि खेति विस्तार कार्यक्रम सञ्चालन।
- स्थानीय पूर्वाधार विकास सहयोग कार्यक्रम कार्यान्वयन।
- WFP सँगको लागत साझेदारीमा बालमैत्री धाराको व्यवस्था सहितको दिवा खाजा घर निर्माण।
- मुख्यमन्त्री डिजिटल शिक्षा तथा नमुना विद्यालय कार्यक्रम कार्यान्वयन।
- LEOC स्थापना।
- बाल विवाह न्यूनिकरणको लागि जनचेतनामूलक सडक नाटक प्रदर्शन कार्यक्रम सञ्चालन।
- परम्परागत पेश प्रवर्द्धन एवं आय आर्जन तथा जीवनस्तर सुधार कार्यक्रम सञ्चालन।
  - १५ दिने आरण सुधार तालिम
  - १५ दिने मादल निर्माण तालिम
  - २५ दिने सिलाई कटाई स्तरोन्नती तालिम
- १ महिने आधारभूत मगर भाषा कक्षा सञ्चालन।
- सामुदायिक बिउ बैंक सम्बन्धी तालिम तथा बिउ बैंक स्थापना।
- विपद् सम्बन्धी सचेतना अभिवृद्धिको लागि कृतिम घटना अभ्यास कार्यक्रम।

असल अभ्यास सम्बन्धी विवरण

“स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम (LISP) मार्फत पूर्वाधार विकास, रोजगारी सिर्जना र जीवनस्तर सुधार”

पृष्ठभूमी

- LISP, BEK को आर्थिक सहयोग, कर्णालीका २० र लुम्बिनीका १५ गरी ३५ पालिकामा २०२९ सम्म लागू।
- आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा LISP को लागि पालिका छनौट भएको।
- ९ वटा योजनामा LISP को १ करोड ६८ लाख र गाउँपालिकाको १ करोड ४० लाख गरी कुल ३ करोड ८ लाख बजेट पूर्वाधार विकासमा विनियोजन भई खर्च गरिएको।
- ८ वटा सडक स्तरोन्नती र १ सिंचाइ कुलो निर्माण योजना कार्यान्वयन भएको।

असल अभ्यास सम्बन्धी विवरण

“स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम (LISP) मार्फत पूर्वाधार विकास, रोजगारी सिर्जना र जीवनस्तर सुधार”

पूर्व अध्यास र अनुभव सहित विगतको अवस्था (Baseline)

- ❖ पूर्वाधार निर्माणमा आयोजनाको प्रकृति हेरी अधिकांस आयोजनाहरू उपभोक्ता समिति मार्फत कार्यान्वयन गर्ने गरिएको।
- ❖ आयोजना छनौट चरणवद्ध, सहभागितामूलक र समावेशी नभएको।
- ❖ उपभोक्ता समिति गठन सहभागितामूलक, पारदर्शी र समावेशी नभएको।
- ❖ लाभग्राही/उपभोक्ताहरूलाई आयोजनाको पर्याप्त जानकारी नहुने।
- ❖ पूर्वाधार विकासमा दिगो विकासको अवलम्बनको कमी।
- ❖ सार्वजनिक परीक्षण औपचारिक/कागजी मात्र।

असल अभ्यास सम्बन्धी विवरण

“स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम (LISP) मार्फत पूर्वाधार विकास,
रोजगारी सिर्जना र जीवनस्तर सुधार”

पूर्व अध्यास र अनुभव सहित विगतको अवस्था (Baseline)

- ❖ कामदारहरुको सिप, सुरक्षा, ज्यालामा ध्यान नदिइएको ।
- ❖ निर्माण गरिएको आयोजनाको दिगोपना, मर्मत/सुधार, निरन्तर सञ्चालनको कमी ।
- ❖ गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धी व्यवस्था नभएको ।
- ❖ आयोजनाको सम्भाव्यता अध्ययन, विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार नहुने गरेको ।

असल अभ्यास सम्बन्धी विवरण

“स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम (LISP) मार्फत पूर्वाधार विकास, रोजगारी सिर्जना र जीवनस्तर सुधार”

विगतका अवस्थालाई परिवर्तन गर्न गरिएका प्रयासहरू/मुख्य मुख्य क्रयाकलापहरू (Interventions)

- स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८१ बमोजिम योजनाहरू कार्यान्वयन गरिएको।
- सुधारिएको मोडालिटीको उपभोक्ता समितिमार्फत योजना कार्यान्वयन गरिएको।
- निर्माण सामग्री गाउँपालिकाबाट खरिद, कामदारहरूको बीमा र कामदारको बैंक खातामा ज्याला रकम भुक्तानी गरिएको।
- उपभोक्ता समितिलाई व्यवस्थापन खर्च भुक्तानी गरिएको।
- कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि प्राविधिक सहायता DT Global संस्थाबाट प्राप्त।
- Feasibility Study, Detail Project Report, Project Information Board सबै योजनामा अनिवार्य लागू गरिएको।
- ३ चरणको अनुगमन, कामदारहरूको लागि Personal Protective Equipment हरूको व्यवस्था र कार्यस्थलमा अपनाउनु पर्ने सुरक्षाको विषयमा अभिमुखिकरण गरिएको।
- मर्मत कोषको व्यवस्था गरी आयोजनाहरू मर्मत/सुधारको लागि रकम विनियोजन भएको।
- Bio-engineering सबै योजनामा लागू गरिएको।
- पालिकाको शासकीय क्षमता विकास (Governance Capacity Development)/वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा कार्यमा सहयोग।

असल अभ्यास सम्बन्धी विवरण

“स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम (LISP) मार्फत पूर्वाधार विकास, रोजगारी सिर्जना र जीवनस्तर सुधार”

प्रगति

- ९० प्रतिशत वित्तीय प्रगति (कुल २ करोड ७८ लाख खर्च भएको), ९४ प्रतिशत भौतिक प्रगति हासिल भएको।
- २७६६ मिटर पक्की सडक नाली निर्माण, ६५८ मिटर सिंचाई कुलो, १४९७.५ घनमिटर ग्याविन जाली, ३७ मिटर पक्की सडक (RCC) निर्माण भएको।
- कुल १२७०२ दिन रोजगारी सिर्जना, महिला ८४९१ दिन र पुरुष ४२११ दिन।
- दिगो र वातावरण मैत्री विकास पद्धतिको पालना भएको।
- सहभागितामूलक योजना छनौट प्रकृया लागू भएको।
- उपभोक्ता समिति गठन गर्दा सहभागितामूलक, समावेशी र पारदर्शी पद्धति अवलम्बन।
- कार्यस्थलमा हुने सुरक्षा जोखिममा कमी, कामदारको सुरक्षाको लागि सामाग्री/बीमाको व्यवस्था।
- पूर्वाधार विकास, रोजगारी सिर्जना, गरिबी/बेरोजगारी न्यूनीकरणमा टेवा।

असल अभ्यास सम्बन्धी विवरण

“स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम (LISP) मार्फत पूर्वाधार विकास, रोजगारी सिर्जना र जीवनस्तर सुधार”

सिकाई

- समयमै बजेट विनियोजन/ खरिद योजना निर्माण गरि योजना कार्यान्वयन गर्दा योजना सम्पन्न गर्न सहज हुने।
- योजना छनौट गर्दा माग र आवश्यकताको आधारमा प्राथमिकता प्राप्त योजना छनौट गर्ने।
- सामाजिक-आर्थिक विकास, गरिबी, बेरोजगारी न्यूनीकरण गर्ने, जलवायु जोखिम कम हुने योजना सञ्चालन गर्ने।
- दिगो विकासको मर्मलाई आत्मसाथ गरी विकास निर्माणका कार्य गर्ने।
- यो कार्यक्रम कार्यान्वयनको पद्धति पालिकाले सञ्चालन/निर्माण गर्ने अन्य योजनाहरुमा समेत अवलम्बन गर्दा उपयुक्त हुने।

भम्प आले सडक स्तरोन्नती आयोजना, शिवालय-१

मैलतडा लिस्पानी सडक स्तरोन्नती आयोजना, शिवालय-८

बालुवा बडाकाँडा सडक स्तरोन्नती आयोजना, शिवालय-९

कोचिमुले लहरे सिंचाई कुलो निर्माण आयोजना, शिवालय-६

चिया खेति विस्तार कार्यक्रम

जलवायुमैत्री कृषि प्रयोगात्मक सिकाई केन्द्र

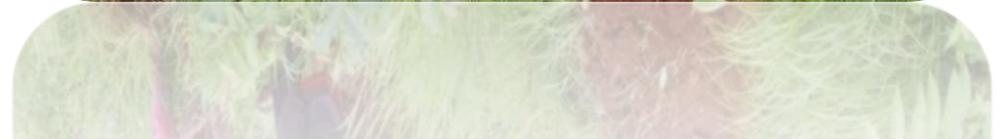

मादल निर्माण, आरण सुधार र सिलाई कटाई स्तरोन्नती तालिम

टोल विकास संस्था गठन तथा परिचालनको सुरुवात

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापनमा जोड

शिवालय गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिको कार्यालय
स्थानीय आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र (LEOC)

सीमा, जाजरकोट
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

चिया खेति कार्यक्रम

धन्यवाद